

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO 2018 M. BALANDŽIO 23 D. ĮSAKYMO NR. V-393 „DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ VADOVŲ REZERVO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2020 m. lapkričio 27 d. Nr. V-1858
Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. V-393 „Dėl Švietimo įstaigų vadovų rezervo reglamento patvirtinimo“ ir išdėstau jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ VADOVŲ REZERVO REGLAMENTO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 56 straipsnio 14 punktu ir siekdamas įgyvendinti Ateities ekonomikos DNR planą, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 10 d. pasitarime (pasitarimo protokolo Nr. 28) (su paskutiniais pakeitimais, padarytais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. spalio 14 d. pasitarime (pasitarimo protokolo Nr. 45, 5 klausimas), taip pat atsižvelgdamas į Ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinamų veiksmų ir projektų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. 832 „Dėl Ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinimo“, 25 punktą bei įgyvendindamas veiksmo „Švietimo inovacijos ir STEAM sričių plėtra bendrajame ugdyme, įskaitant mokytojų kaitą, kompetencijų gerinimą ir papildomo kvalifikacinio laipsnio įgijimą, skaitmeninio turinio rengimą ir skaitmeninių kompetencijų ugdymą ir STEAM atviros prieigos centrų veiklų plėtrą“ įgyvendinimo sutarties Nr. S-1383/PPS-255, pasirašytos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020 m. lapkričio 3 d. ir Nacionalinės švietimo agentūros 2020 m. lapkričio 5 d., 5 priedo 3.5.1 darbą „Mentorių pagalbos teikimas pradedantiesiems dirbti pirmuosius metus mokyklų vadovams ir pavaduotojams ugdymui“, 3.5.2 darbą „Mokyklų vadovų mentorių rengimas“ ir 3.5.3 darbą „Pradėjusių dirbti pirmuosius metus mokyklų vadovų vadybinių kompetencijų stiprinimo programų parengimas ir įgyvendinimas“:

1. T v i r t i n u Švietimo įstaigų vadovų rezervo reglamentą (pridedama).
2. Į g a l i o j u Nacionalinę švietimo agentūrą:
 - 2.1. sudaryti ir administruoti švietimo įstaigų vadovų rezervą;
 - 2.2. padėti švietimo įstaigų vadovų rezerve esantiems asmenims pasirengti eiti švietimo įstaigos (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovo pareigas;
 - 2.3. organizuoti švietimo įstaigų vadovų rezerve esančių asmenų vadovavimo švietimo įstaigai (išskyrus aukštąją mokyklą) kompetencijų tobulinimą;

2.4. organizuoti švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų mentorių atranką ir jų kompetencijų tobulinimą;

2.5. vykdyti švietimo įstaigos (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų mentorių veiklos vertinimą;

2.6. koordinuoti ir organizuoti švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų ilgalaikę mentorystę.“

2. Šis įsakymas įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

Laikinais einantis švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-393
(Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. V-1858 redakcija)

ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ VADOVŲ REZERVO REGLAMENTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo įstaigų vadovų rezervo reglamentas (toliau – reglamentas) nustato švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų rezervo (toliau – rezervas) paskirtį, sudarymą ir administravimą.

2. Rezervo formavimo tikslai – telkti asmenis, turinčius lyderystės gebėjimų; padėti asmenims, turintiems lyderystės gebėjimų, pasiręngti vadovauti švietimo įstaigai (išskyrus aukštąją mokyklą) (toliau – švietimo įstaiga); organizuoti rezerve esančių asmenų kompetencijų tobulinimą.

3. Rezerve esančia informacija gali naudotis švietimo įstaigų savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimai) ir (ar) jų įgaliotos institucijos (toliau – vartotojai), kurioms yra suteikta prieiga prie duomenų Pedagogų registro nuostatų nustatyta tvarka, organizuodamos konkursus švietimo įstaigų vadovų pareigoms eiti ir siekdamos veiksmingesnio švietimo įstaigų vadovavimo, taip pat teikdamos pasiūlymus Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 59 straipsnio 17 dalyje nurodytiems buvusiems švietimo įstaigų vadovams pretenduoti į kitos švietimo įstaigos vadovo pareigas.

4. Rezervą administruoja švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija (toliau – institucija). Rezerve esančių asmenų duomenys tvarkomi Pedagogų registre, vadovaujantis Pedagogų registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-2079 „Dėl Pedagogų registro įsteigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“.

5. Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS REZERVO SUDARYMAS

6. Rezervą sudaro šešios asmenų, atitinkančių švietimo įstaigos vadovui keliamus kvalifikacinius reikalavimus ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimą, nustatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 5¹ straipsnyje, grupės:

6.1. 1 grupę sudaro asmenys, pateikę prašymą švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotai institucijai įvertinti jo vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijas;

6.2. 2 grupę sudaro asmenys, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įsivertinę vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijas, tačiau dar nedirbę švietimo įstaigos vadovais;

6.3. 3 grupę sudaro pirmus dvejus metus švietimo įstaigų vadovais dirbantys asmenys, priimti į pareigas viešo konkurso būdu švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, pageidaujantys gauti mentorystės paslaugą;

6.4. 4 grupę sudaro Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 59 straipsnio 17 dalyje įvardyti buvę švietimo įstaigų vadovai;

6.5. 5 grupę sudaro asmenys, baigę švietimo įstaigos vadovo kadenciją (-as), turintys vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijų įvertinimą, bet ne ilgiau kaip 5 metus nedirbantys švietimo įstaigos vadovais;

6.6. 6 grupę sudaro asmenys, turintys teisę teikti švietimo įstaigos vadovo mentorystės paslaugas (toliau – švietimo įstaigos vadovo mentorius).

7. Asmenys, siekiantys būti įtraukti į rezervą, raštu kreipiasi į instituciją, tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į institucijos buveinę, paštu arba elektroninėmis priemonėmis (faksu ar elektroniniu paštu) teikdami prašymą, kuriame nurodo vardą, pavardę, telefono numerį ir elektroninio pašto adresą bei patvirtina sutikimą, kad jo pateikti asmens duomenys būtų tvarkomi reglamente nurodytu tikslu, ir pateikia reglamento 8 punkte nustatytus dokumentus. Prašymas įtraukti į rezervą gali būti pateikiamas ne vėliau kaip 1 mėnuo iki teisės būti rezerve pabaigos, išskyrus reglamento 6.3 papunktyje nurodytus asmenis, kurie prašymą pateikia per pusę metų nuo paskyrimo į švietimo įstaigos vadovo pareigas.

8. Asmenys, siekiantys būti įtraukti į rezervą, institucijai be prašymo ir gyvenimo aprašymo *Europass CV* formatu lietuvių kalba (*pdf* formatu) turi pateikti dokumentų, patvirtinančių atitikimą kvalifikaciniam reikalavimams, keliamiems švietimo įstaigos vadovui pagal Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-1194 „Dėl Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo patvirtinimo“ (toliau – kvalifikaciniai reikalavimai), kopijas. Pretendentai, siekiantys būti įtraukti į 2-ą, 3-ią ar 5-ą rezervą, papildomai pateikia informaciją apie kompetencijų įvertinimą, į 4-ią rezervą – apie po 2018 m. laimėtą viešą konkursą švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti, informaciją apie pareigybės panaikinimą ir darbo sutarties nutraukimą. Siūlymo pretenduoti į kitos švietimo įstaigos (išskyrus aukštosios mokyklos) vadovo pareigas teikimo buvusiam švietimo įstaigos vadovui tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 360 „Dėl Siūlymo pretenduoti į kitos švietimo įstaigos (išskyrus aukštosios mokyklos) vadovo pareigas teikimo buvusiam švietimo įstaigos vadovui tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka, į 6-ą – informaciją apie teisę teikti švietimo įstaigų vadovų mentorių paslaugas.

9. Siekiantys būti įtraukti į rezervą ir jame esantys asmenys asmeniškai atsako už pateiktos informacijos apie kvalifikacijos tobulinimą, karjerą, jos atnaujinimą ir pasikeitusius kontaktinius duomenis ar kitas reikšmingas aplinkybes.

10. Asmeniui pateikus prašymą įtraukti į rezervą ir reglamento 8 punkte nurodytus dokumentus, institucija per 15 darbo dienų (pageidaujančių būti įtrauktiems į 4-tą grupę atveju – per 5 darbo dienas) nuo prašymo gavimo dienos patikrina pateiktus dokumentus ir jei:

10.1. nenustato dokumentų pateikimo trūkumų – įtraukia asmenį į rezervą ir prašyme nurodytu elektroniniu paštu informuoja, kad prašymas ir prie jo pridėtos dokumentų kopijos gauti, asmuo įtrauktas į rezervą ir jam bus teikiama informacija ir paslaugos, numatytos reglamente;

10.2. nustato dokumentų pateikimo trūkumų ar, kad asmuo nepagrindė atitikties reglamento 6 punkte nustatytiems reikalavimams, prašyme nurodytu elektroniniu paštu pasiūlo ištaisyti trūkumus ir praneša, kad tik ištaisius dokumentų pateikimo trūkumus bus įtrauktas į rezervą. Jei asmuo, siekiantis būti įtrauktas į rezervą, neištaiso trūkumų iki teisės būti rezerve pabaigos (reglamento 6.3 papunktyje nurodyti asmenys – per metus nuo paskyrimo į pareigas), asmens prašymas ir pateikti dokumentai grąžinami asmeniui (jei jie buvo teikti ne elektroninėmis priemonėmis).

11. Į rezervą įtrauktas asmuo per 5 darbo dienas nuo įtraukimo iš institucijos gauna informaciją apie paskelbtus konkursus į švietimo įstaigos vadovo pareigas, apie kuriuos asmuo yra pageidavęs ją gauti. Institucija informaciją apie asmenis, kurie buvo informuoti apie konkursą, išsiunčia ir atitinkamiems vartotojams.

12. Asmenys rezerve nepertraukiamai gali būti ne ilgiau kaip 5 metus, išskyrus šiuos atvejus:

- 12.1. kai rezerve esantis asmuo perkeliamas į kitą rezervo grupę;
- 12.2. yra švietimo įstaigos vadovo mentorius;
- 12.3. rezervo 1 grupėje asmuo gali būti ne ilgiau kaip 3 metus, nes per šį laikotarpį privalo įsivertinti vadovavimo švietimo įstaigai kompetencijas;
- 12.4. rezervo 3 grupei priskirtas švietimo įstaigos vadovas gali būti ne ilgiau kaip dvejus metus, jam ne trumpiau kaip metams gali būti skiriamas švietimo įstaigos vadovo mentorius reglamento priedo nustatyta tvarka.

13. Pakartotinai į rezervą asmuo gali būti įtrauktas po pertraukos, kurios metu ėjo švietimo įstaigos vadovo pareigas.

14. Asmuo, įtrauktas į rezervą ir pageidaujantis būti išbrauktas, pateikia prašymą institucijai, kuri to pageidaujantį asmenį išbraukia iš rezervo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo pateikimo institucijai dienos.

15. Rezerve esančius asmenis apie visus galimus jų grupės pakeitimus institucija informuoja elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki pasikeitimų įsigaliojimo.

III SKYRIUS REZERVO ADMINISTRAVIMAS

16. Institucija užtikrina, kad reglamente jai nustatytos funkcijos būtų vykdomos ir rezervu besinaudojantys asmenys galėtų gauti jiems reikiamą informaciją ir atlikti numatytus veiksmus.

17. Rezerve esantys asmenų duomenys tvarkomi ir saugomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinta Direktyva 95/46/EB ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatytais reikalavimais ir yra prieinami tik tiems asmenims, kurie turi teisę su tokiais duomenimis dirbti teisės aktų nustatyta tvarka.

18. Vartotojai informuoja instituciją apie atleistus švietimo įstaigų vadovus, kurie pagal teisės aktus nebegali eiti švietimo įstaigos vadovo pareigų, per 5 darbo dienas nuo švietimo įstaigos vadovo atleidimo.

19. Vartotojai gali naudotis informacija apie rezervo 6 grupės asmenis, jei yra poreikis skirti mentorių švietimo įstaigos vadovo trumpalaikiai mentorystei reglamento priede nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS REZERVE ESANČIŲ ASMENŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO ORGANIZAVIMAS

20. Į rezervą įrašytiems asmenims nuosekliai ir tikslingai organizuojamos kompetencijų tobulinimo priemonės pagal jų pasirengimo lygmenį, kompetencijas ir poreikius, taip pat sudaromos sąlygos nuosekliai tobulinti kompetencijas švietimo įstaigų vadovams pagal metų veiklos ataskaitų rezultatus.

21. Institucija yra atsakinga už į rezervą įrašytų asmenų kompetencijų, nustatytų kvalifikaciniuose reikalavimuose, tobulinimo organizavimą (poreikių analizę, priemonių rengimą ir įgyvendinimą).

22. Institucija atlieka šias funkcijas:

22.1. švietimo įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (dalyvių susirinkimų) ir (ar) jų įgaliotų institucijų užsakymu organizuoja vadovų, kuriems reikia pagalbos pagal išorinio vertinimo rekomendacijas ar vadovo metų veiklos ataskaitos vertinimo rezultatus, mokymus;

22.2. organizuoja į rezervą įrašytų asmenų poreikius atitinkančią pagalbą ar siūlo kitas priemones, derindama su švietimo įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (dalyvių susirinkimų) įgaliotomis institucijomis;

22.3. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai teikia pasiūlymus dėl rezerve esančių asmenų kompetencijų ir jų tobulinimo organizavimo, dėl rezervo sistemos tobulinimo.

23. Institucija turi teisę rinkti ir gauti informaciją apie švietimo įstaigų vadovus ir pretendentes į švietimo įstaigų vadovus pagal reglamento 6 punkte nurodytų grupių asmenų kompetencijų tobulinimo poreikius:

23.1. apibendrintą ir nuasmenintą informaciją apie pretendentų į švietimo įstaigų vadovus kompetencijų įsivertinimą;

23.2. naujai paskirtų, patirties neturinčių vadovų kompetencijų įvertinimą konkurso metu ir rekomendacijas kompetencijoms tobulinti, suformuluotas kompetencijų vertinimo ar prilyginto kompetencijų tobulinimo metu;

23.3. dirbančių vadovų kompetencijų tobulinimo poreikius (tiek bendrąsias kompetencijas, tiek vadybines);

23.4. švietimo įstaigos vadovo mentorių kompetencijų tobulinimo poreikius;

23.5. kitą informaciją, aktualią tobulinant švietimo įstaigų vadovų lyderystės ir vadovavimo kompetencijas ir ugdymo kokybę.

24. Institucija organizuoja ir (ar) vykdo reglamento 6 punkte nurodytų grupių asmenų kompetencijų tobulinimą:

24.1. organizuoja naujai paskirtiems ir vadovavimo švietimo įstaigai patirties neturintiems vadovams įvadinius mokymus;

24.2. organizuoja švietimo įstaigos vadovo mentorių kompetencijų ir veiklos tobulinimo renginius;

24.3. užtikrina, kad būtų vykdomi kompetencijų įgijimo ir (ar) tobulinimo mokymai švietimo įstaigų vadovams pagal kvalifikaciniuose reikalavimuose nustatytas kompetencijas (perka paslaugas, inicijuoja studijų programų modulių aukštosiose mokyklose parengimą, vykdo pati ir pan.);

24.4. organizuoja kompetencijų tobulinimo renginius pagal kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, patvirtintus švietimo, mokslo ir sporto ministro;

24.5. siūlo kompetencijų tobulinimo renginius lyderystės ir vadovavimo kompetencijoms plėtoti ir ugdymo kokybei gerinti.

25. Visa informacija apie rezerve esančių asmenų kompetencijų tobulinimo veiklas skelbiama institucijos interneto svetainėje.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Į rezervą įrašyti asmenys, jame buvę asmenys ir rezervo vartotojai gali teikti siūlymus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai dėl reglamento tobulinimo ir pildymo, institucijai – dėl rezervo administravimo tobulinimo.

27. Rezerve esančių asmenų kompetencijų tobulinimui naudojamos valstybės, savivaldybių, švietimo įstaigų ir kitos lėšos teisės aktų nustatyta tvarka.

ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ (IŠSKYRUS AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS) VADOVAMS SKIRTŲ MENTORIŲ ATRANKOS IR VEIKLOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams skirtų mentorių atrankos ir veiklos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų mentorių (toliau – mentorius) atranką ir veiklą bei mentoriaus, skirtą naujai pradėjusiam dirbti ar sunkumus patiriančiam švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) (toliau – švietimo įstaiga) vadovui, veiklos principus, sąveiką su konsultuojamu švietimo įstaigos vadovu (toliau – vadovas) ir mentorystės organizavimo procesus.

2. Apraše įvardijamas mentorystės procesas suvokiamas kaip kvalifikacijos tobulinimo forma: profesinio ir asmeninio vadovo tobulėjimo skatinimas, jo ir mentoriaus bendradarbiavimas, paremtas iš anksto numatytu planu su specifiniu aptartu turiniu, skirtu padėti naujai pradėjusiems dirbti ar sunkumus patiriantiems vadovams priimti teisingus sprendimus ir įveikti kylančius iššūkius švietimo įstaigos valdymo procese.

3. Mentorių atranką ir kompetencijų tobulinimo mokymus organizuoja ir (ar) vykdo švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija (toliau – institucija).

II SKYRIUS MENTORYSTĖS PROCESO PRINCIPAI, DALYVIAI IR JŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

4. Mentoriaus ir vadovo sąveika paremta nuolatine veiklos refleksija ir šiais mentorystės principais:

4.1. profesionalumo – mentorius ir vadovas yra savo srities profesionalai, kurie mentorystės procese dalykiškai bendrauja profesinės veiklos klausimais;

4.2. atvirumo – mentorius ir vadovas bendrauja atvirai, nebijo kelti klausimų, aiškintis problemų, ieškoti jų sprendimo būdų;

4.3. konfidencialumo – mentorystės procese gauta informacija yra konfidenciali, ji negali būti perduota jokiai trečiajai šaliai, išskyrus tuos atvejus, kai pateikiama nuasmeninta ir apibendrinta;

4.4. partnerystės – bendraujama lygiateisiškai, geranoriškai ir pagarbiai, mentorius didina vadovo pasitikėjimą savimi ir priimamais sprendimais demonstruodamas paramą žodžiais ir veiksmais;

4.5. atskaitomybės – mentorius reflektuoja įvykdytas veiklas ir vadovo veiklos bei kompetencijų pokytį nuo mentorystės pradžios, vadovas – reflektuoja patobulintas kompetencijas, įgytą profesinę patirtį, abu kartu – modeliuoja tobulintinas veiklos ir kompetencijų sritis.

5. Mentorius, dalyvaudamas mentorystės procese, vykdo šias veiklas: pataria ir konsultuoja vadovą (aptaria su vadovu veiklos tikslus, kompetencijų tobulinimo sritis ir strategijas, išklauso, analizuoja, skatina vadovą reflektuoti ir pan.), padeda atrasti ir spręsti problemas (nustato pagalbos poreikį, užmezga asmeninius ryšius, teikia grįžtamąjį ryšį ir pan.), tarpininkauja (padeda vadovui tapti švietimo įstaigos lyderiu, mokytis iš kolegų, užmegzti profesinius ryšius bendruomenėje ir pan.), vertina vadovo pažangą (skatina vadovą įsivertinti, įvertina vadovo pažangą, teikia grįžtamąjį ryšį ir pan.).

6. Mentorius, vykdydamas savo veiklą, įsipareigoja:

6.1. dalyvauti profesinio tobulėjimo veiklose;

6.2. dalintis savo įgytomis žiniomis su vadovais ir kitais mentoriais;

6.3. būti empatiškas, klausytis vadovo, padėti jam atpažinti problemas, keliant tikslingus klausimus;

6.4. konsultuoti vadovą, ieškant alternatyvių problemų sprendimo būdų ir pateikiant sėkmingus veiklos pavyzdžius;

6.5. inicijuoti ir motyvuoti vadovą susidaryti realistinį ir konkretų veiklų planą;

6.6. esant poreikiui, tarpininkauti ieškant pagalbos iš trečiųjų asmenų;

6.7. skatinti vadovo atsakomybę imantis situacijų kontrolės;

6.8. konstruktyviai išsakyti kritiką ir laikytis konfidencialumo;

6.9. reflektuoti savo veiklą ir vadovo veiklos pokytį.

7. Vadovas, dalyvaudamas mentorystės procese ir mokydamasis, įsipareigoja:

7.1. atvirai komunikuoti su mentoriumi apie išskylančias profesines problemas;

7.2. stengtis problemas apibrėžti realiomis sąlygomis, kurios padėtų konkrečiai veikti;

7.3. reaguoti į konstruktyvią mentoriaus kritiką, lanksčiai ieškoti sąlyčio taškų;

7.4. išsakyti mentorui pageidavimus papildomai komunikacijai, kuri galbūt nebuvo numatyta sudarytame plane; imtis atsakomybės už savo veiksmus;

7.5. laikytis konfidencialumo;

7.6. reflektuoti savo veiklą ir pokytį, įvykusį per mentorystės laiką.

III SKYRIUS MENTORIŲ ATRANKA

8. Sprendimą dėl mentorių atrankos organizavimo, atsižvelgdamas į poreikį, priima institucijos vadovas.

9. Apie mentorių atranką skelbiama institucijos interneto svetainėje ir gali būti skelbiama kitose informavimo priemonėse. Skelbime nurodomi mentoriams keliama bendrieji ir specialieji reikalavimai bei privalumai (jei yra numatomi); informacija, kokie, kada ir kur priimami pretendentų tapti mentoriais dokumentai; telefonų numeriai ir elektroninio pašto adresai, kuriais galima kreiptis dėl informacijos apie mentorių atranką; preliminarus atrenkamų asmenų skaičius; kita papildoma informacija.

10. Asmuo, pageidaujantis tapti mentoriumi, turi atitikti bendruosius ir specialiuosius reikalavimus.

11. Bendrieji reikalavimai:

11.1. atitikti kvalifikacinius reikalavimus, nustatytus Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-1194 „Dėl Kvalifikacinių reikalavimų valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovams aprašo patvirtinimo“, 4 punkte;

11.2. turėti ne mažesnę kaip 5 metų vadovavimo švietimo įstaigai patirtį ir ta patirtis turi būti įgyta ne anksčiau kaip prieš 5 metus;

11.3. turėti skaitmeninio raštingumo kompetenciją ir gebėti dirbti *Microsoft Office* programiniu paketu.

12. Specialieji reikalavimai:

12.1. išmanyti švietimo įstaigos vadovo veiklą ir švietimą reglamentuojančius teisės aktus;

12.2. būti motyvuotam dalytis asmenine bei profesine patirtimi, užsiimti mentorystės veikla;

12.3. mokėti apibendrinti, sisteminti, analizuoti informaciją, formuluoti išvadas ir sklandžiai dėstyti mintis žodžiu ir raštu;

12.4. gebėti bendrauti ir bendradarbiauti, būti empatiškam ir pasitikėti kitais asmenimis;

12.5. gebėti veiksmingai organizuoti savo darbą;

12.6. gebėti priimti objektyvius, veiksmingus ir greitus sprendimus.

13. Vykdydama ir organizuodama mentorių atranką institucija, atsižvelgusi į mentorių poreikį, gali papildomai nustatyti privalumus pretendents tapti mentorais: švietimo įstaigos, kurioje įgyta patirtis, tipą; regioniskumą; patirtį tam tikroje srityje ar sprendžiant tam tikros srities problemas.

14. Pretendentas tapti mentoriumi institucijai nurodytu elektroniniu paštu pateikia motyvuotą prašymą, savo gyvenimo aprašymą, institucijos vadovo nustatytos formos deklaraciją apie nepriekaištingą reputaciją.

15. Mentorių atranką vykdo institucijos vadovo sudaryta komisija. Atrankos tvarką, komisijos darbo reglamentą ir personalinę sudėtį tvirtina institucijos vadovas. Atrinktų mentorių sąrašą tvirtina institucijos vadovas. Sąrašas skelbiamas institucijos interneto svetainėje.

16. Mentorius, siekiančio tęsti šią veiklą po 5 metų, veikla vertinama institucijos vadovo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

MENTORYSTĖS ORGANIZAVIMO PROCESAS IR ORGANIZATORIAI

17. Mentorystės procesas gali būti ilgalaikis ir trumpalaikis. Ilgalaikė (vienų metų trukmės) mentorystė gali būti skiriama pareigas pradėjusiems eiti, vadovavimo švietimo įstaigai patirties neturintiems vadovams. Trumpalaikė mentorystė (iki 6 mėn. trukmės) gali būti skiriama švietimo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) ar jos įgalioto asmens tais atvejais, kai į pareigas paskiriamas naujas vadovas, tačiau švietimo įstaigos vadovo pareigas yra ėjęs kitoje įstaigoje, kai švietimo įstaigos vadovas susiduria su tam tikrais profesiniais sunkumais ar iššūkiais, siekiant lengviau išspręsti susidariusias problemas ar po kasmetinio veiklos vertinimo.

18. Ilgalaikį mentorystės procesų vykdymą koordinuoja institucija, pagal poreikį pasitelkdama partnerius: universitetus, valstybines švietimo pagalbos įstaigas ir pan. Institucijai talkina švietimo įstaigų savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (dalyvių susirinkimų) ar jų įgaliotų asmenų paskirti specialistai (pvz., švietimo padalinių ar švietimo centrų darbuotojai), atsakingi už darbą su švietimo įstaigų vadovais (toliau – mentorystės koordinatoriai). Trumpalaikį mentorystės procesų vykdymą organizuoja ir koordinuoja mentorystės koordinatoriai.

19. Organizuojant ir koordinuojant švietimo įstaigų vadovų mentorystės procesus institucija atsakinga už:

19.1. mentorių atranką, viešą atrinktų mentorių sąrašų skelbimą, jų kompetencijų tobulinimo mokymų organizavimą ir norinčių tęsti veiklą mentorių veiklos vertinimą;

19.2. ilgalaikės mentorystės proceso mentorius paskyrimą vadovui ir sutarties sudarymą;

19.3. bendradarbiavimą tarp švietimo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) ar jų įgalioto asmens ir institucijos, sprendžiant būtinus klausimus, susijusius su mentoryste, ir mentorių veiklos vertinimą.

20. Mentorystės koordinatoriai organizuodami ir koordinuodami mentorystės procesus :

20.1. renka duomenis apie švietimo įstaigų vadovus, kuriems reikalinga trumpalaikė mentorystė;

20.2. rūpinasi trumpalaikio mentorystės proceso sutarties sudarymu su konkrečiu pokyčio tikslu, dėl kurio susitaria visos sutarties šalys;

20.3. informuoja mentorių apie savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) sprendimus švietimo srityje ir užtikrina, kad mentorius turėtų sąlygas dirbti su vadovu;

20.4. esant poreikiui, konsultuojasi su institucija mentorystės klausimais.

21. Mentorystės procesą sudaro šie etapai:

21.1. Mentorystės sutarties sudarymo etapas. Šiame etape sudaroma sutartis dėl mentorystės proceso, rezultatų, vaidmenų, išteklių, komunikacijos ir konfidencialumo tarp mentoriaus, vadovo ir ilgalaikės mentorystės atveju – institucijos, o trumpalaikės mentorystės atveju – švietimo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) ar jų įgaliojimo asmens; apibrėžiama problema, suderinami mentoriaus ir vadovo tikslai ir lūkesčiai;

21.2. Situacijos analizės (tyrimo) ir sprendimų paieškos etapas. Šiame etape mentorius renka duomenis apie konkrečią situaciją, panaudodamas tinkamus metodus. Atrenkami, analizuojami ir apibendrinami tyrimo duomenys, įtraukiant į šį procesą vadovą. Kartu su vadovu ieškoma veiksmingų sprendimo variantų;

21.3. Veiklos planavimo etapas. Šiame etape vadovas pasirenka sprendimą ir planuoja veiklą, tiksliai numatydamas pokyčių žingsnius, veiklas, dalyvius, išteklius, terminus, rizikas ir jų valdymo priemones. Mentorius konsultuoja;

21.4. Įgyvendinimo etapas. Šiame etape vyksta konsultacijos, aptarimai, organizuojami vizitai, įgyvendinamas sutartas veiksmų planas, aktyviai dalyvaujant mentoriui ir vadovui;

21.5. Refleksijos etapas. Šiame etape periodiškai iš anksto sutartu metu vyksta įgyvendinimo pokyčio rezultatų aptarimas ir vertinimas, numatomi papildymai ir pakeitimai. Mentorius ir vadovas įsivertina veiklas. Parengiama mentorystės ataskaita, kurioje atsispindi tiek mentoriaus, tiek vadovo veikla ir įžvalgos. Šiame etape dalyvauja ilgalaikės mentorystės atveju institucijos atstovas, o trumpalaikės mentorystės atveju – mentorystės koordinatorius.

22. Ilgalaikės mentorystės proceso metu rekomenduojama įvykdyti penkis vizitus (ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vizitai gali būti organizuojami nuotoliniu būdu): keturis mentoriaus vizitus į vadovo mokyklą ir vieną vadovo vizitą į mentoriaus mokyklą. Tarp vizitų mentorius ir vadovas bendrauja nuotoliniu būdu, jei vadovas ir mentorius nesusitaria kitaip. Mentorystės procesas ir kitas pagalbos teikimas aptariamas sutartyje, kurią parengia institucija, vadovaudamasi šiuo Aprašu ir 21 punkte numatytais gairėmis.

23. Trumpalaikio mentorystės proceso metu mentoriaus vizitų skaičius į vadovo mokyklą ir atvirkščiai bei kitas pagalbos teikimas aptariamas sutartyje, kurią parengia švietimo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) įgaliojimo asmuo, ir priklauso nuo mentorystei skirto laiko.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Mentorystės procesams organizuoti ir vykdyti, mentorių kompetencijų tobulinimo mokymams gali būti naudojamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų, valstybės ir savivaldybių biudžeto ir kitų šaltinių lėšos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Sutartyje dėl ilgalaikės ar trumpalaikės mentorystės paslaugos nustatomas atlygis mentoriui, kuris gali būti mokamas iš vadovo mokyklai skirtų mokymo lėšų, skirtų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti, ar kitų švietimo įstaigos, kurios vadovui teikiama mentorystės paslauga, savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) skirtų lėšų ar švietimo įstaigos pajamų, gautų iš įstaigos ūkinės ir kitos veiklos bei teikiamų paslaugų.